

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อนและแล้ง	๑. มะม่วง	พัฒนาผล	เพลิงไฟ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ใช้ปากเขี่ยเนื้อเยื่อและดูดน้ำเลี้ยงจากเซลล์พืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ตุ่มตาใบ ตุ่มตาดอก ช่อดอกมะม่วง โดยเฉพาะฐานรองดอก และชั้วผลอ่อน ทำให้เซลล์บริเวณนั้นถูกทำลาย กรณีที่ระบาศไม่รุนแรงจะปรากฏแผลชัดเจนเป็นวงใกล้ชั้วผล มีสีเทาเงินเกือบดำ หรือผลบิดเบี้ยว ถ้าทำลายรุนแรงผิวของผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ทำให้ผลผลิตมีราคาต่ำลง การทำลายในระยะติดดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วงไม่ติดผล หรือทำให้ติดผลน้อย ส่วนอาการที่ปรากฏบนยอดอ่อนจะทำให้ใบที่แตกใหม่ แคระแกร็น ขอบใบและปลายใบไหม้ ใบอาจร่วงตั้งแต่ยังเล็กๆ สำหรับใบที่ขนาดโตแล้ว เพลิงไฟมักทำลายตามขอบใบทำให้ใบม้วนงอ และปลายใบไหม้ ถ้าเป็นการทำลายที่ยอดจะรุนแรง ทำให้ยอดแห้งไม่แทงช่อใบ หรือช่อดอก การทำลายที่ตา ช่อดอก บิดเบี้ยว หงิกงอ หรือติดผลน้อย ผลเล็กๆ ที่ถูกเพลิงไฟทำลายอาจร่วงหล่นได้	<p>๑. ถ้าพบไม่มากให้ตัดส่วนที่แมลงระบาศไปเผาทิ้ง เพราะเพลิงไฟมักอยู่กันเป็นกลุ่มบริเวณส่วนยอดอ่อนของพืช</p> <p>๒. การพ่นสารฆ่าแมลง ควรพ่นระยะติดดอกอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ระยะเริ่มแทงช่อดอก และระยะเริ่มติดผลขนาดมะเขือพวง (ประมาณ ๐.๕-๑.๐ เซนติเมตร) ถ้าหากปีใดพบเพลิงไฟระบาศรุนแรงก็จำเป็นต้องพ่นซ้ำในระยะก่อนดอกบาน</p> <p>๓. สารฆ่าแมลงที่แนะนำ คือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เฟนโพรพาทริน ๑๐% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร</p> <p>* ในขณะที่ดอกบานควรหลีกเลี่ยงการใช้สารดังกล่าว เนื่องจากอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสรได้</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
สภาพอากาศเย็นตอนกลางคืน และในตอนเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อน	๒. พริก	ระยะพัฒนาทางด้านลำต้น - เก็บเกี่ยวผลผลิต	๑. เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยง จากยอด ใบอ่อน ตาดอก และดอก ทำให้ใบ หรือ ยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนขึ้นด้านบน ถ้าเข้าทำลายระยะพริกออกดอก จะทำให้ดอกพริกร่วงไม่ติดผล การทำลายในระยะผล จะทำให้รูปทรงของผลบิดงอ ถ้าการระบาดรุนแรงพืชจะชะงักการเจริญเติบโต หรือแห้งตายในที่สุด	<p>๑. สุ่มสำรวจพริก ๑๐๐ ยอด ต่อไร่ ทุกสัปดาห์ โดยเคาะลงบนแผ่นพลาสติกสีดำ และทำการป้องกันกำจัดเมื่อพบเพลี้ยไฟพริกเฉลี่ยมากกว่า ๕ ตัวต่อยอด ในขั้นต้นควรเพิ่มความชื้นโดยการให้น้ำ อย่าปล่อยให้พืชขาดน้ำ เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอ และเพลี้ยไฟพริกจะระบาดอย่างรวดเร็ว</p> <p>๒. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด</p> <p><u>แหล่งปลูกใหม่</u> พ่นด้วยคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐-๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรไทโอฟอส ๕๐% อีซี อัตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด</p> <p><u>แหล่งปลูกเดิม</u> พ่นด้วยฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐-๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด</p> <p>ขณะพ่นสารควรปรับหัวฉีดให้เป็นฝอยที่สุด และพ่นให้ทั่วตามส่วนต่างๆ ของพืชที่เพลี้ยไฟพริก</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อาศัยอยู่ กรณีระบาดรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสภาพอากาศแห้งแล้ง ควรใช้ปุ๋ยทางใบ เพื่อช่วยให้ต้นพริกฟื้นตัวจากอาการใบหงิกได้ดีและเร็วยิ่งขึ้น
			๒. หนอนกระทู้หอม	หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะกัดกินผิวใบบริเวณส่วนต่างๆ ของพริกเป็นกลุ่ม และความเสียหายจะรุนแรงในระยะหนอนวัย ๓ ซึ่งจะแยกย้ายกัดกินทุกส่วนของพืช เช่น ใบ ดอก และผลพริก หากปริมาณหนอนมากความเสียหายจะรุนแรง ผลผลิตเสียหายและคุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของตลาด	<p>๑. วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน และการเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อฆ่าด้กัด้ เป็นการลดแหล่งสะสมและขยายพันธุ์</p> <p>๒. วิธีกล เช่น เก็บกลุ่มไข่และหนอนไปทำลาย จะช่วยลดการระบาดลงได้</p> <p>๓. ใช้สารจุลินทรีย์ เช่น เชื้อไวรัส (นิวคลีโอโพลีอีโตรีไวรัส) หนอนกระทู้หอม เช่น DOA BIO V1 (กรมวิชาการเกษตร) หรือใช้เชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>aizawai</i> หรือ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> ควรใช้ในระยะที่มีการระบาดน้อย หนอนมีขนาดเล็ก และพ่นในช่วงเวลาเย็น หากระบาดมากให้ใช้สารฆ่าแมลง</p> <p>๔. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ ๑๐% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ ๑๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๙๒% อีซี</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ สไปนีโทแรม ๑๒% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เมทอกซีฟีโนไซด์ ๒๔% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน ๕% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นซ้ำตามการระบาด ควรพ่นเมื่อหนอนมีขนาดเล็ก ****ควรพ่นสลับกลุ่มสาร เพื่อหลีกเลี่ยงแมลงสร้างภูมิต้านทาน
สภาพอากาศเย็นตอนกลางคืน และในตอนเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อนจัด	๓. สตรอว์เบอร์รี	ช่วงติดดอก ออกผล ถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต	ไรสองจุด	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณใต้ใบสตรอว์เบอร์รี ทำให้ผิวใบบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่มีลักษณะกร้าน ใต้ใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง ผิวใบด้านบนเหนือบริเวณที่ไรดูดทำลายอยู่จะเห็นเป็นจุดต่างขาวเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วไป เมื่อการทำลายรุนแรงขึ้น จุดต่างขาวเล็กๆ เหล่านี้จะค่อยๆ แผ่ขยายติดต่อกันเป็นบริเวณกว้าง จนทำให้ทั่วทั้งใบมีลักษณะเหลืองซีด ใบร่วง และอาจเป็นผลทำให้สตรอว์เบอร์รีหยุดชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้ ไรที่ทำลายอยู่บริเวณใต้ใบนี้ เมื่อประชากรหนาแน่นมากจะสร้างเส้นใยสานโยงไปมาระหว่างใบและยอดของต้นพืชที่ไรอาศัยอยู่ เพื่อรอจังหวะให้ลมพัดพาไรที่เกาะอยู่ตามเส้นใย ลอยไปตกยังใบหรือยอด	๑. หมั่นทำความสะอาดแปลง อย่ายให้มีวัชพืชในแปลงปลูก และไม่ควรปลูกพืชผักแซมในแถวปลูกสตรอว์เบอร์รี เพราะพบว่า จะเป็นการเพิ่มพืชอาศัยให้ไรสองจุด ๒. เมื่อสำรวจพบว่า เริ่มมีไรสองจุดทำลายใต้ใบสตรอว์เบอร์รีในระยะแรก (ประมาณ ๑-๒ ตัวต่อใบย่อย) ให้ปล่อยไรตัวห้ำ อัตราประมาณ ๒-๕ ตัวต่อต้น หรือประมาณ ๕,๓๐๐-๑๓,๓๐๐ ตัวต่อแปลงสตรอว์เบอร์รี พื้นที่ ๑ งาน ควรปล่อยเป็นระยะๆ ห่างกันประมาณ ๒ สัปดาห์ กรณีที่มีจำนวนไรสองจุดสูงเกินกว่าระดับเศรษฐกิจ (๕-๒๐ ตัวต่อใบย่อย) ให้ปล่อยไรตัวห้ำอย่างท่วมท้นในอัตราสูง ประมาณ ๓๐-๔๐ ตัวต่อต้น จำนวน ๓-๔ ครั้ง ไรตัวห้ำจะสามารถ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				พืชต้นอื่นๆ ที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์กว่าต่อไป	ควบคุมการระบาดของโรสองจุดได้และปล่อยไรตัวห้ำซ้ำทุกๆ ๒ สัปดาห์ ๓ ในกรณีที่ประชากรโรสองจุดยังเพิ่มมากขึ้นจำเป็นต้องใช้สารกำจัดไร สารกำจัดไรที่ใช้ในการป้องกันกำจัดโรสองจุดได้ผลดี ได้แก่ เพนไพโรคซิเมต ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรพาร์โกด์ ๓๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วต้น โดยเฉพาะใต้ใบแก่ **ควรใช้สารเพนไพโรคซิเมต เป็นอันดับแรกเนื่องจากอันตรายน้อยต่อไรตัวห้ำ **ควรพ่นสารโพรพาร์โกด์ในเวลาแดดไม่จัด เพราะจะทำให้ใบอ่อนไหม้ได้
อากาศแห้งแล้ง	๔. ถั่วเหลือง	ระยะติดฝักเจริญเต็มที่ และเริ่มสะสมน้ำหนัก	๑. หนอนเจาะฝักถั่ว	หนอนจะเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ในฝัก หลังจากฝักออกมาจากไซ่ หนอนที่มีขนาดใหญ่สามารถย้ายไปกัดกินฝักอื่นๆ ได้ โดยชักใยดึงฝักมาติดกันแล้วเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ในฝักใหม่ การเข้าทำลายของหนอนเจาะฝักถั่วทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า ๔๐ เปอร์เซ็นต์	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๑-๒ ครั้ง ห่างกัน ๗-๑๐ วัน
			๒. หนอนกระทู้ฝัก	ตัวหนอนกระทู้ฝักจะเข้าไปกัดกินเมล็ดภายในฝักจนหมด แล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายฝักที่อยู่ติดกัน ทำให้ผลผลิตลดลง	พ่นเชื้อไวรัสของหนอนกระทู้ฝัก อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๑-๒ ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๑๐

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟลูออซอรอน ๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุษบาประเสริฐ) ข้อมูลจาก ศวส.สุโขทัย, ศวส.ศรีสะเกษ, และศว.กส.เพชรบูรณ์

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช